

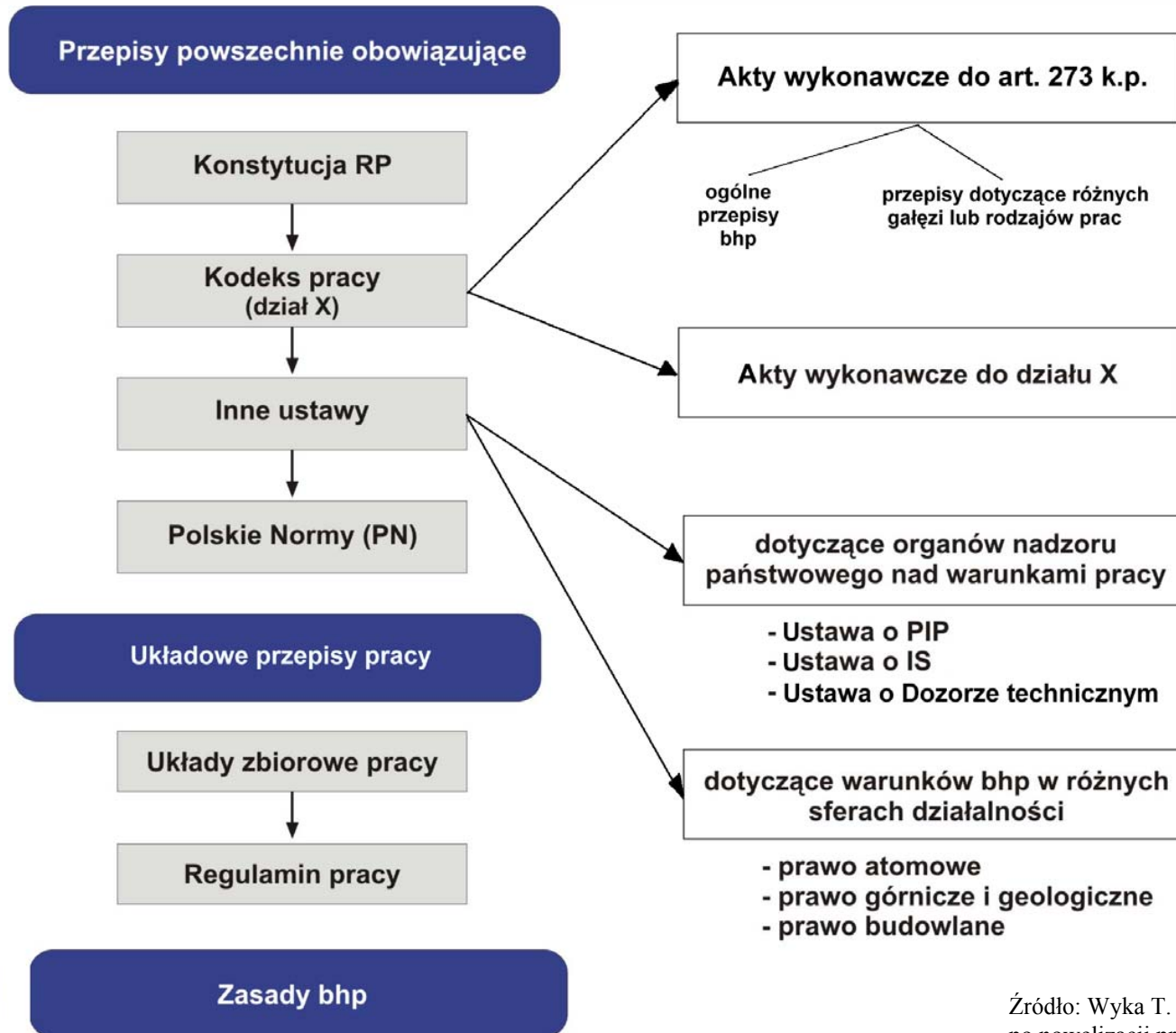
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 24. Praca znajduje się pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej. Państwo sprawuje nadzór nad warunkami wykonywania pracy.

Art. 66. 1. Każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa.

Art. 68. 1. Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.

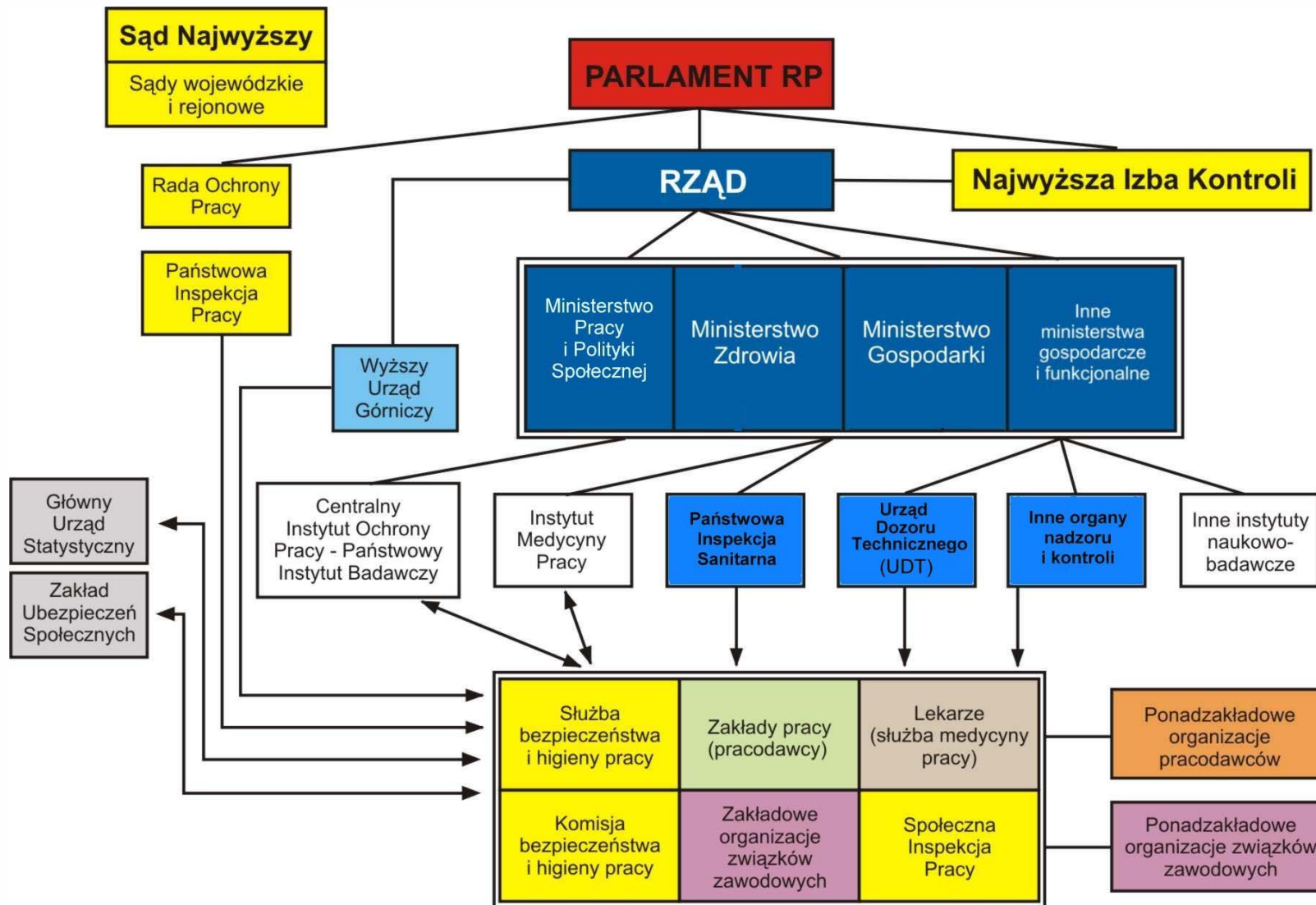
SYSTEM PRAWNY OCHRONY PRACY

Źródło: Wyka T. Bezpieczeństwo i higiena pracy po nowelizacji prawa pracy, Warszawa 1997 r.

SYSTEM OCHRONY PRACY

(schemat uproszczony)

PAŃSTWOWY NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY (1)

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY (PIP):

- Nadzór i kontrola przestrzegania przez pracodawców prawa pracy
- Uczestniczenie w przejmowaniu do eksploatacji wybudowanych lub przebudowanych obiektów budowlanych albo ich części w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach
- Badanie i analizowanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz kontrola stosowania środków zapobiegających tym wypadkom
- Ściganie wykroczeń przeciwko prawom pracownika określonym w kodeksie pracy i innych związanych z wykonywaniem pracy zarobkowej

PIP podlega Sejmowi

PAŃSTWOWY NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY (2)

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA (PIS)

Powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych i zapobieganiu powstawania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych oraz do nadzoru nad warunkami między innymi:

- **higieny środowiska,**
- **higieną pracy w zakładzie pracy,**
- **higieną nauczania, wychowania, wypoczynku, rekreacji,**
- **zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku.**

PIS podlega ministrowi zdrowia

PAŃSTWOWY NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY (3)

Urząd Dozoru Technicznego (UDT)

Sprawuje dozór techniczny nad urządzeniami technicznymi stwarzającymi zagrożenie dla życia lub zdrowia oraz mienia i środowiska.

UDT podlega ministrowi właściwemu do spraw gospodarki

SPOŁECZNY NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY

Związki zawodowe - mają prawo dokonywania oceny warunków pracy, sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy, a w szczególności przepisów i zasad bhp oraz kierowania działalnością społecznej inspekcji pracy i współdziałania w tym zakresie z Państwową Inspekcją Pracy

Społeczna Inspekcja Pracy (SIP) jest służbą społeczną pełnioną przez samych pracowników, w celu sprawowania kontroli, czy pracodawca zapewnia bezpieczne higieniczne warunki pracy oraz w celu ochrony uprawnień pracowniczych, określonych w przepisach prawa pracy.

SPOŁECZNY NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY (c.d.) rozdział X Kodeksu Pracy

Konieczność konsultowania z pracownikami lub ich przedstawicielami wszystkich działań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy

SŁUŻBA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

- Tworzona jest jeżeli zatrudnionych jest ponad 100 pracowników
- Jest wyspecjalizowaną komórką, pomaga pracodawcy w wypełnianiu obowiązków zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy

Do jej obowiązków należy przede wszystkim:

- kontrola warunków pracy i przestrzegania przepisów i zasad bhp,
- informowanie pracodawcy o zagrożeniach zawodowych i przedstawianie okresowych analiz stanu bhp,
- udział w opracowywaniu planów modernizacji i rozwoju zakładu oraz udział w przekazywaniu do użytkowania nowo budowanych i przebudowywanych obiektów,
- zgłaszanie wniosków dotyczących wymagań bezpieczeństwa i ochrony pracy oraz ergonomii,
- udział w dokonywaniu oceny ryzyka zawodowego i w ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków,
- współdziałanie z komórkami organizacyjnymi zakładu, laboratoriami, lekarzem, społeczną inspekcją pracy – działającymi na rzecz poprawy warunków pracy.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

- **Powołuje pracodawca zatrudniający powyżej 250 pracowników jako swój organ doradczy i opiniodawczy**
- **W skład komisji wchodzi w równej liczbie:**
  - przedstawiciele pracodawcy,
  - pracownicy służby bhp,
  - lekarz sprawujący opiekę nad pracownikami,
  - przedstawiciele pracowników,
  - społeczny inspektor pracy.